

T.C.

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

**MESLEK YÜKSEKOKULLARI UYGULAMALI
EĞİTİM (3+1) MODELİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ**

**ÖĞRENCİLERİN VE İŞVERENLERİN İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM
İLE İLGİLİ MEMNUNİYET DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

2. YIL DEĞERLENDİRME RAPORU

Koordinatör

Doç. Dr. Pelin PALAS KARACA

Koordinatör Yardımcıları

Öğr. Gör. Nurşah TATOĞLU

Öğr. Gör. Hasan DEMİRHAN

Hazırlayan: Öğr. Gör. Nurşah TATOĞLU

BALIKESİR 2025

SUNUŞ

Meslek yüksekokulları, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmeyi amaçlayan, uygulamalı eğitim olanakları sunan ve sektörle iş birliği içinde geliştirilen programları aracılığıyla istihdama doğrudan katkı sağlayan yükseköğretim kurumlarıdır. İstihdam odaklı yapıları sayesinde bu kurumlar, mezunlarının iş gücü piyasasına daha hızlı ve donanımlı bir şekilde katılmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda uygulanan 3+1 eğitim modeli (işletmede mesleki eğitim) ile, öğrenciler mesleki bilgi ve becerilerini iş hayatında deneyimleme fırsatı yakalamaktadır. Aynı zamanda 3+1 eğitim modeli öğrencilere, mesleki yeterlilik kazandırılmasında, teorik bilginin pekiştirilmesinde, iş disiplininin kazandırılmasında, iş hayatına hazırlanmasında ve istihdam olanaklarının artırılmasında katkı sağlamaktadır. Bu yönleriyle 3+1 eğitim modeli, meslek yüksekokulu öğrencilerinin hem kişisel hem de mesleki gelişimlerini destekleyen, eğitim sürecini iş dünyasıyla buluşturan önemli bir araçtır.

Uygulamanın verimli şekilde yürütülmesi, hem öğrencilerin hem de iş dünyasının beklentilerini karşılamada kritik bir rol oynamaktadır. Bu nedenle BAÜN Meslek Yüksekokulları Uygulamalı Eğitim (3+1) Modeli Koordinatörlüğü yapılan anket, öğrencilerinin uygulamalı eğitim sürecindeki deneyimlerini ve işverenlerin memnuniyet düzeylerini anlamak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma sayesinde öğrencilerin memnuniyet düzeyleri, uygulama tatmin düzeyleri, iş yerinde karşılaştığı durumlar ve yaşadıkları olumlu/olumsuz durumlar değerlendirilerek, eğitim modelinin etkisi ortaya konmuştur. Aynı zamanda işverenlerin öğrencilere yönelik geri bildirimleri alınarak, eğitim sürecinin sektör beklentilerini ne ölçüde karşıladığı da gözlemlenmiştir. Bu raporun hazırlanmasına katkı sunan, anket çalışmasına katılarak değerli görüşlerini paylaşan tüm öğrencilere, işverenlere ve sürecin yürütülmesinde destek veren koordinatörlük personeline teşekkür ederim.

Doç. Dr. Pelin PALAS KARACA
Bahkesir Üniversitesi Meslek Yüksekokulları
3+1 Uygulamalı Eğitim Koordinatörü
İvrindi SHMYO Müdürü

ÖĞRENCİLERİN İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM İLE İLGİLİ MEMNUNİYET DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

1. Öğrencilerin İşletmede Mesleki Eğitim ile İlgili Memnuniyet Düzeyleri

İlk 20 soru aşağıda belirtilen ölçeğe ait olup soruların sayısı ve içeriğinde değişiklik yapılmamış olup sırası ve anlaşılabilirliği güncellenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Anket Soruları*

Mesleki Tatmin ve İş Tatmini (MİT)
Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarım mesleki gelişimime katkı sağladı
Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarım teorik bilgimi uygulamamda yardımcı oldu
Uygulama yaptığım işletmede günlük iş saatleri uygundu
Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarımdan bana karşı tutum ve davranışları olumluydu
Uygulama yaptığım işletme, eğitim aldığım alana uygundu
Uygulama yaptığım işletmede hizmet içi eğitim aldım
Aldığım eğitim (3+1) iş arkadaşlarım arasında saygınlık kazanmamı sağladı
Aldığım eğitim (3+1) sosyal açıdan kendimi geliştirmeme katkı sağladı
Aldığım eğitim (3+1) mesleğimi sevmeme katkı sağladı
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde mesleki açıdan kendime olan güvenim arttı
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde alanımdaki sektörde çalışma isteğim arttı
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde insan ilişkileri konusunda tecrübe kazandım
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde alanımdaki sektörü daha iyi tanıdım.
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde iş yaşamını tanıma fırsatı buldum
Aldığım eğitim (3+1) uygulama yaparken fayda sağladı.
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde öğrendiğim teorik bilgileri uygulama ve pekiştirme fırsatı yakaladım
Uygulama Tatmini (UT)
3+1 uygulaması bölümüme olan ilgimi artırdı
Bir dönemlik uygulama mesleki becerilerimi geliştirmek açısından yeterlidir
Uygulama esnasında aldığım ücret yeterli oldu
3+1 uygulaması mezuniyet sonrası iş yaşamımda başarılı olmama katkı sağladı
Tanıtıcı Özellikler ve Genel bilgiler
Cinsiyet
Yaş
Öğrenim gördüğünüz yüksekokulu belirtiniz
Öğrenim gördüğünüz bölümü belirtiniz
Mezun Olunan Lise Türü
Okulunuzu 3+1 işletmede mesleki eğitim uygulanması nedeniyle tercih etme durumunuz
3+1 işletmede mesleki eğitim sürecinde uygulama yaptığınız iş yerinden veya başka bir iş yerinden iş teklifi aldınız mı?
3+1 İşletmede mesleki eğitim yaptığım firma bana referans olacağını söyledi
3+1 İşletmede mesleki eğitim yaptığım kurumu/işletmeyi okulum ayarladı
3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanının desteğini aldım
3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanı tarafından arandım
3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim

elemanımdan memnun kaldım
Açık Uçlu Sorular
3+1 işletmede mesleki eğitim hakkında varsa olumlu görüşlerinizi yazınız
3+1 işletmede mesleki eğitim hakkında varsa olumsuz görüşlerinizi yazınız
3+1 işletmede mesleki eğitim hakkında varsa önerileriniz ve tavsiyeleriniz yazınız

Not: Ören Şahin ve Ören (2018) tarafından geliştirilen 5’li likert tipinde ölçeklendirilen “3+1 Uygulamalı Eğitim Modeli Tatmin Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 20 maddeden oluşmakta ve ölçek maddeleri, “kesinlikle katılıyorum”dan “kesinlikle katılmıyorum” cevabına doğru derecelendirilmiş olup verilen cevaplar 5 ile 1 arasında puanlanmaktadır.

Şahin Ören T., & Ören V. E., (2018). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin 3+1 eğitim modelinden tatmin derecelerinin belirlenmesi: Banaz meslek yüksekokulu örneği.

Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science, 8(3), 451-456.
<https://doi.org/10.5961/jhes.2018.286>

2. Öğrencilerin Özellikleri ve Genel Bilgilere İlişkin Bulguları

Tanıtıcı özellikler ve genel bilgilere ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

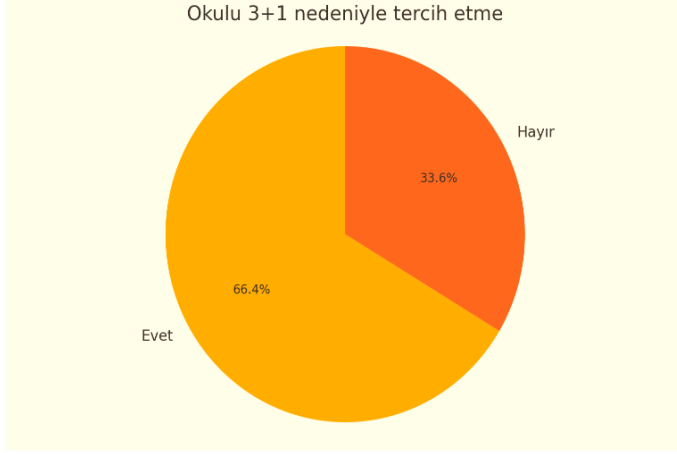
Tablo 2. Tanıtıcı Özellikler ve Genel Bilgilere İlişkin Bulgular

Değişkenler	n:128	%
Cinsiyet		
Kadın	77	60,2
Erkek	51	39,8
Yaş		
18-20	62	48,4
21-23	59	46,1
24-35	7	5,5
Yüksekokul		
Bigadiç Meslek Yüksekokulu	59	46,1
Edremit Meslek Yüksekokulu	29	22,7
İvrindi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	22	17,2
Savaştepe Meslek Yüksekokulu	18	14,1
Program		
Elektrik Programı	13	10,2
Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı	13	10,2
Bankacılık ve Sigortacılık Programı	30	23,4
Makine Programı	5	3,9
Mekatronik Programı	14	10,9
İlk ve Acil Yardım Programı	22	17,2
Fizyoterapi Programı	5	3,9
Laborant ve Veteriner Sağlık Programı	18	14,1
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	8	6,3
Okul		
Genel Lise	72	56,3
Mesleki Lise	36	28,1
Anadolu Lisesi	14	10,9
Anadolu Lisesi	4	3,1
İmam Hatip Lisesi	2	1,6
Açıköğretim Lisesi		

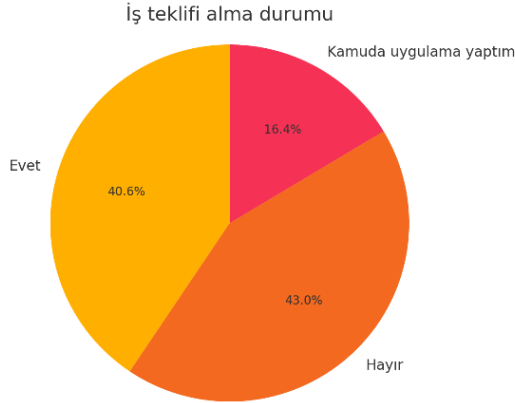
Katılımcıların çoğunluğunun kadın (%60,2), 18-20 yaş aralığında (%48,4), Bigadiç Meslek Yüksekokulu’ndan (%46,1) ve bankacılık ve sigortacılık programı öğrencileri (%23,4) oldukları görülmektedir. Katılımcıların çoğu genel lise mezunudur (%56,3).

3+1 İşletmede Mesleki Eğitime İlişkin Bulgular

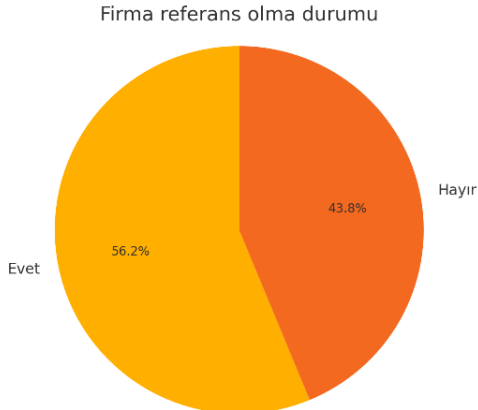
Okulu 3+1 işletmede mesleki eğitim uygulanması nedeniyle tercih etme durumu

3+1 işletmede mesleki eğitim sürecimde uygulama yaptığım iş yerinden veya başka bir iş yerinden iş teklifi alma durumu

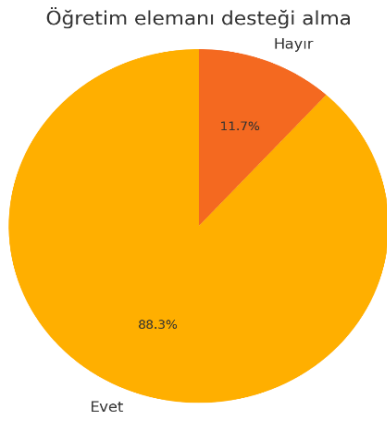
İşletmede mesleki eğitim yaptığı firma tarafından referans olma durumu

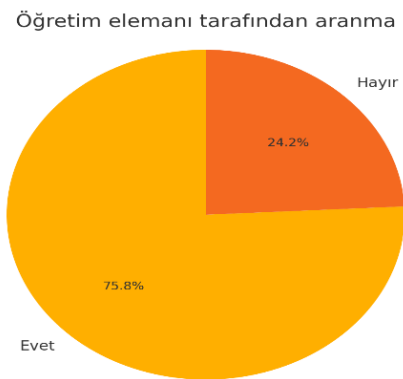
İşletmede mesleki eğitim yaptığı kurumun/işletmeyi okulun ayarlama durumu

3+1 İşletmede mesleki eğitim süreci boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanının desteğini alma durumu

3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanı tarafından aranma durumu

3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanımdan memnun kalma durumu

Katılımcıların çoğunluğunun okulu işletmede mesleki eğitim uygulaması nedeniyle tercih ettiğini (%66,4), mesleki eğitim sürecinde uygulama yaptığı iş yerinden veya başka bir iş yerinden iş teklifi almadığını (%43,8), işletmede mesleki eğitim yaptığı kurumu/işletmeyi okulunun ayarlamadığını (%76,6), işletmede mesleki eğitim süreci boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanının desteğini aldığını (%88,3), sorumlu/danışman öğretim elemanı tarafından arandığını (%75,8) ve sorumlu/danışman öğretim elemanından memnun kaldığını ifade etmektedir (%60,2).

3. Öğrencilerin İşletmede Meslek Eğitim ile İlgili Görüşleri

Katılımcıların 3+1 işletmede mesleki eğitim ile ilgili olumlu ve olumsuz görüşleri ile öneri ve tavsiyeleri içerik analizi ile değerlendirilerek sunulmuştur.

3.1. Öğrencilerin İşletmede Mesleki Eğitim ile İlgili Olumlu Görüşleri

Ana Temalar

1. Deneyim kazanma (7 geri bildirim)

“Deneyim açısından çok güzel”

“İş hayatını erken görüp deneyimlene fırsatım oldu”

2. Bilgi ve beceri kazanma (6 geri bildirim)

“Beceri kazanma açısından iyiydi”

“Uygulama olarak daha iyi konuma geldim”

3. Sistem işleyişi (1 geri bildirim)

“Gerçekten çok doğru bir sistem”

4. Verim (1 geri bildirim)

“Gayet verimli de geçtiğini düşünüyorum”

5. Pratik kazanma (3 geri bildirim)

“Pratik bilgim arttı”

“El becerisini geliştirmek için birebir bir uygulamadır”

6. Öğrenme fırsatı yakalama (7 geri bildirim)

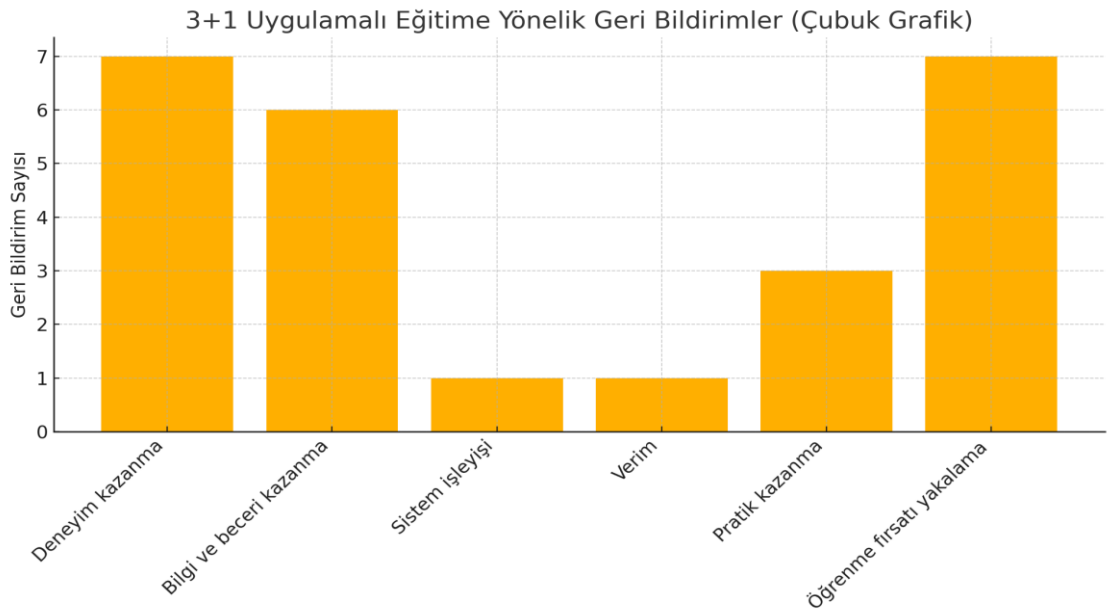
“Bir şeyler öğrenebilmek güzel”

“Öğrenmeye daha da yardımcı oldu”

7. Kişisel gelişim (2 geri bildirim)

“Kendimi geliştirdim”

“Herkes çok ilgili ve olumlu yaklaşıyor”

Öğrencilerin işletmede mesleki eğitim ile ilgili olumlu görüşlerinin 7 ana temada toplandığı görülmektedir. Öğrenciler özellikle deneyim, bilgi ve beceri kazanma ve öğrenme

fırsatı yakalama açısından işletmede mesleki eğitimden memnun kalmışlardır. Verilen geri bildirimlere yönelik birkaç örnek sunulmuştur.

3.2. Öğrencilerin İşletmede Mesleki Eğitim ile İlgili Olumsuz Görüşleri

Ana Temalar

1. Ücret (3 geri bildirim)

“Staj parası kesinlikle yetersizdi”

“Ücret eksik yatırıldı”

2. Küçük işletmeler (2 geri bildirim)

“Küçük işletmelerden ziyade daha kamu alanlarında verilmeli eğitim bence”

3. Yer bulma Sorunu (5 geri bildirim)

“Ailemin çevresi sayesinde iş buldum ama diğer türlü bulamazdım bu konuda yardım edilebilir”

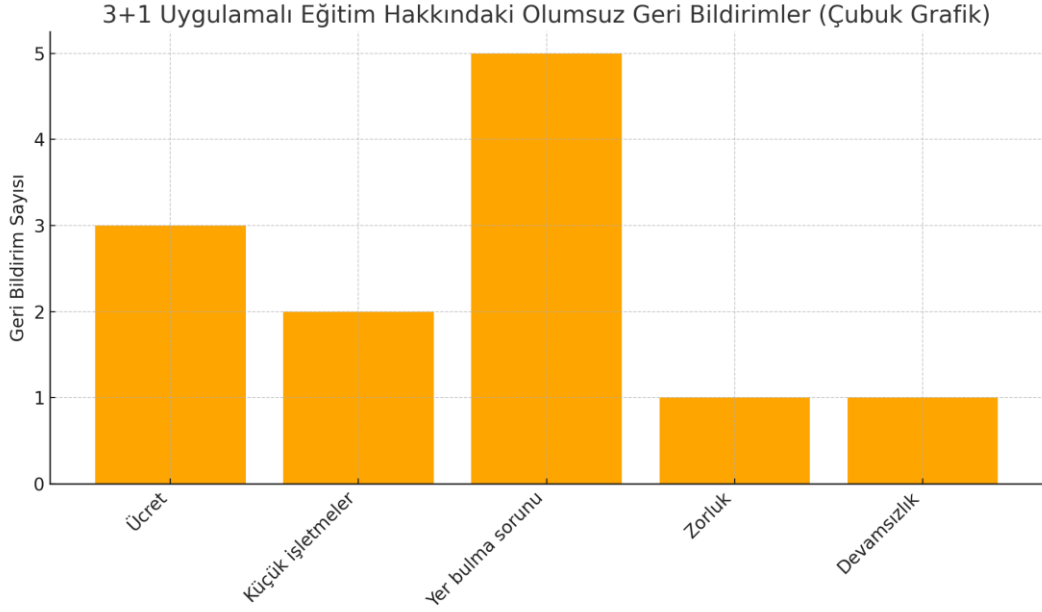
“İl sağlıkların hepsi kabul etmediğinden dolayı birazcık kendi şehrimde staj yapmak isterken zorluk yaşadım”

4. Zorluk (1 geri bildirim)

“Zorlayıcıydı”

5. Devamsızlık (1 geri bildirim)

“Devamsızlık hakkı yeterli değil”

Öğrencilerin işletmede mesleki eğitim ile ilgili olumsuz görüşlerinin 5 ana temada toplandığı görülmektedir. Öğrenciler özellikle ücret ve yer bulma sorunu açısından olumsuz görüşlerini bildirmişlerdir. Verilen geri bildirimlere yönelik birkaç örnek sunulmuştur.

3.3. Öğrencilerin İşletmede Mesleki Eğitim ile İlgili Öneri ve Tavsiyeleri

Ana Temalar

1. Staj süresinin uzatılması (2 geri bildirim)

“3+1 kesinlikle yeterli değil. 1 dönem işletmede mesleki eğitim 3 dönem okuldaki eğitime bedeldi. En az 2+2 olmalı”

“Uzun süreli olabilirdi staj süresi”

2. Daha çok kamusal iş imkanları (2 geri bildirim)

“Kamuda bu eğitimlere yer verilmeli firmaların inisiyatifine bırakılmamalı”

3. Yaz döneminde yapılması (2 geri bildirim)

“İşletmede mesleki eğitimin yaz sezonunda yapılmasının daha etkili olabileceğini düşünüyorum”

4. Devamsızlık hakkının arttırılması (3 geribildirim)

“Raporlu devamsızlıklar 10 hakkın içinde olmamalı”

5. Ücretin arttırılması (4 geri bildirim)

“Ücretlerin sözleşmedeki gibi yatırılması gerektiğini düşünüyorum”

“5 gün çalışma fazla bence azaltılmalı azaltılmıyorsa verilecek para arttırılmalı

En az her kesin askeri ücret almasını istiyorum”

6. Daha fazla kontrol (2 geri bildirim)

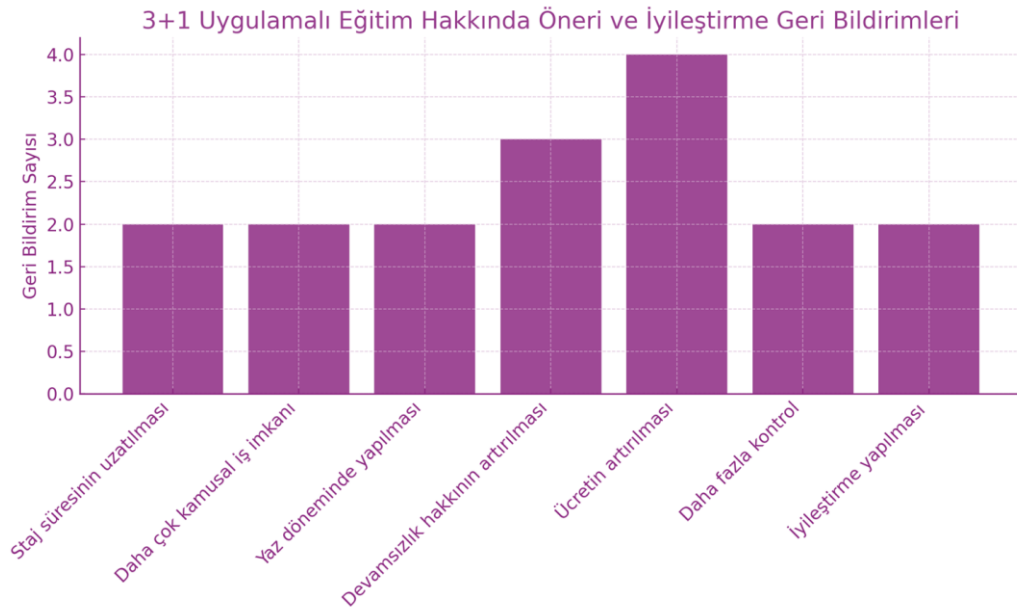
“Öğrenciler daha çok kontrol edilmeli”

“Daha sıkı denetim ve kontrol”

7. İyileştirme yapılması (2 geri bildirim)

“Öğrencilerle daha fazla iletişim kurulması gerekiyor”

“Daha çok pratik”

Öğrencilerin işletmede mesleki eğitim ile ilgili öneri ve tavsiyelerinin 7 ana temada toplandığı görülmektedir. Öğrenciler özellikle ücretin ve devamsızlık hakkının arttırılması konusunda önerilerde bulunmuşlardır. Verilen geri bildirimlere yönelik birkaç örnek sunulmuştur.

4. Öğrencilerin Mesleki Tatmin ve İş Tatmini ve Uygulama Tatmini ile ilgili Bulguları

Katılımcıların yanıtladıkları soruların puan ortalamaları Tablo 3'te verilmiştir.

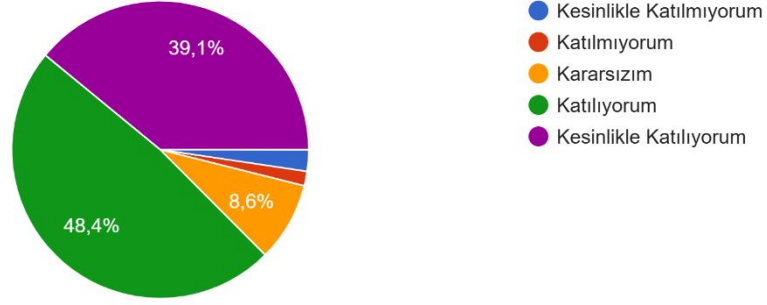
Tablo 3. Ölçek Maddeleri Puan Ortalamaları

Ölçek Maddeleri	$\bar{x} \pm SS$
Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarım mesleki gelişimime katkı sağladı	4,20±0,84
Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarım teorik bilgimi uygulamamda yardımcı oldu	4,21±0,82
Uygulama yaptığım işletmede günlük iş saatleri uygundu	4,20±0,81
Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarımla bana karşı tutum ve davranışları olumluydu	4,12±0,89
Uygulama yaptığım işletme, eğitim aldığım alana uygundu	4,35±0,71
Uygulama yaptığım işletmede hizmet içi eğitim aldım	4,15±0,80
Aldığım eğitim (3+1) iş arkadaşlarım arasında saygınlık kazanmamı sağladı	4,08±0,89
Aldığım eğitim (3+1) sosyal açıdan kendimi geliştirmeme katkı sağladı	4,25±0,76
Aldığım eğitim (3+1) mesleğimi sevmeme katkı sağladı	4,17±0,84
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde mesleki açıdan kendime olan güvenim arttı	4,23±0,88
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde alanımdaki sektörde çalışma isteğim arttı	4,11±0,87
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde insan ilişkileri konusunda tecrübe kazandım	4,28±0,73
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde alanımdaki sektörü daha iyi tanıdım.	4,38±0,73
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde iş yaşamını tanıma fırsatı buldum	4,32±0,77
Aldığım eğitim (3+1) uygulama yaparken fayda sağladı.	4,28±0,80
Aldığım eğitim (3+1) sayesinde öğrendiğim teorik bilgileri uygulama ve pekiştirme fırsatı yakaladım	4,28±0,83
3+1 uygulaması bölümüme olan ilgimi artırdı	4,12±0,89
Bir dönemlik uygulama mesleki becerilerimi geliştirmek açısından yeterlidir	4,10±0,95
Uygulama esnasında aldığım ücret yeterli oldu	2,95±1,44
3+1 uygulaması mezuniyet sonrası iş yaşamımda başarılı olmama katkı	3,93±0,99

Öğrencilerin Mesleki ve İş Tatmini Dağılımları

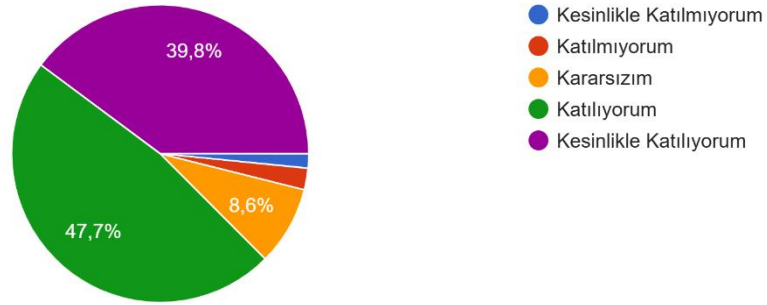
1. Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarım mesleki gelişimime katkı sağladı

128 yanıt

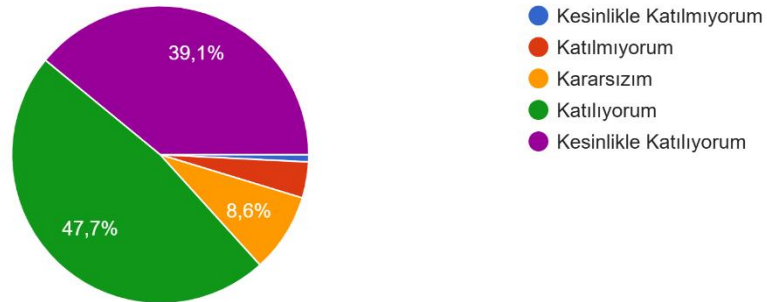
2. Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarım teorik bilgimi uygulamamda yardımcı oldu

128 yanıt

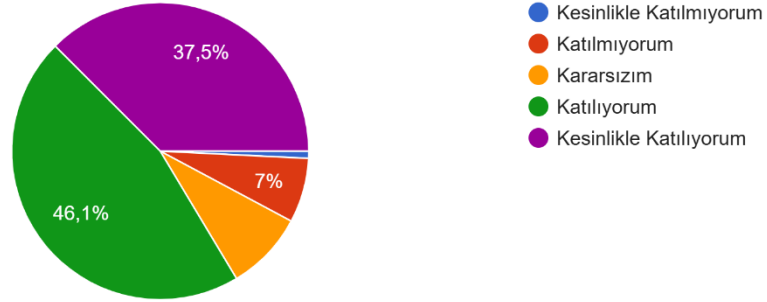

3. Uygulama yaptığım işletmede günlük iş saatleri uygundu

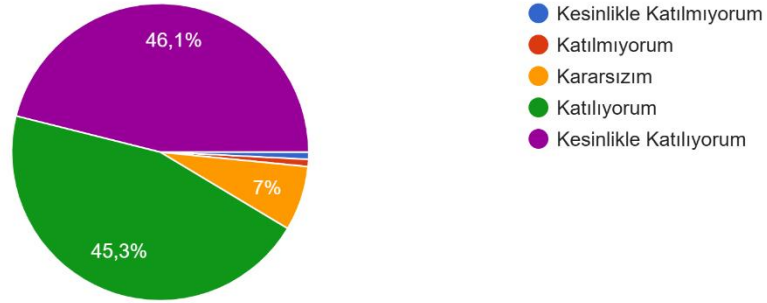
128 yanıt

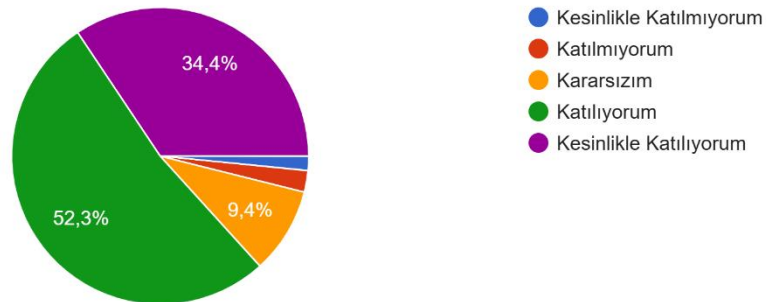
4. Uygulama yaptığım işletmede iş arkadaşlarımdan bana karşı tutum ve davranışları olumluydu
128 yanıt

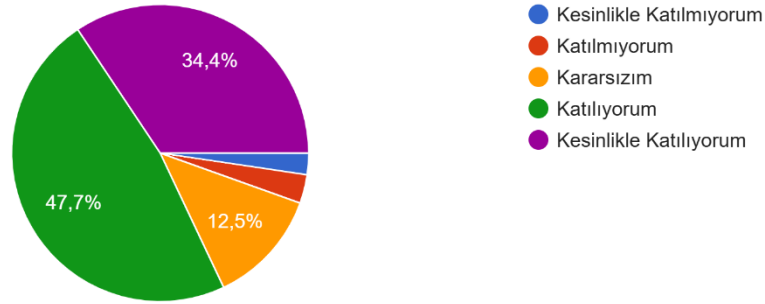
5. Uygulama yaptığım işletme, eğitim aldığım alana uygundu
128 yanıt

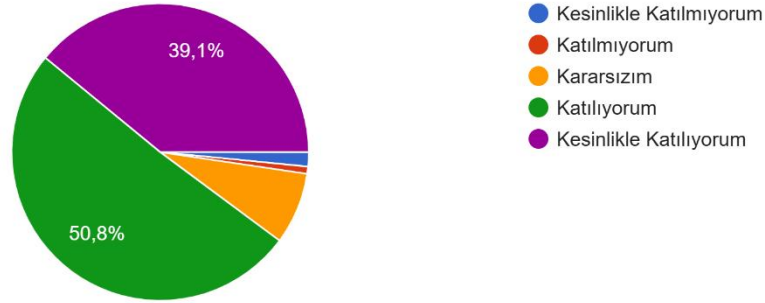
6. Uygulama yaptığım işletmede hizmet içi eğitim aldım
128 yanıt

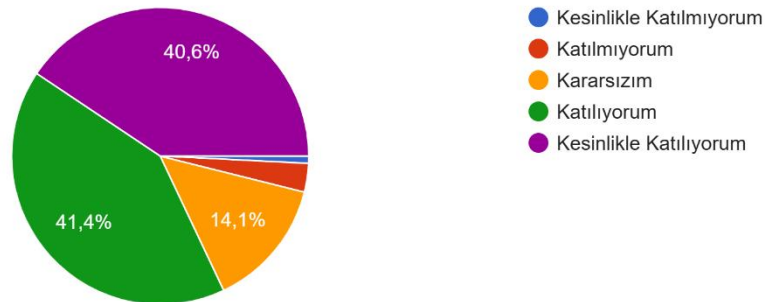
7. Aldığım eğitim (3+1) iş arkadaşlarım arasında saygınlık kazanmamı sağladı
128 yanıt

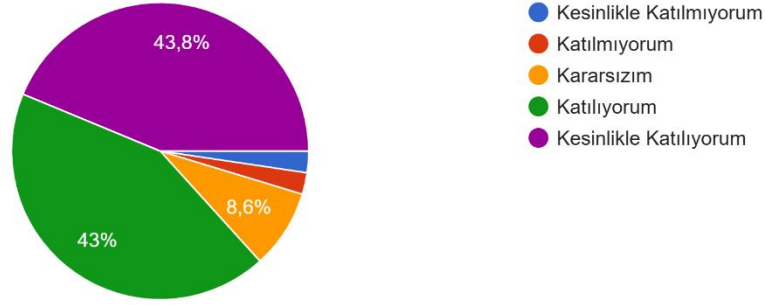
8. Aldığım eğitim (3+1) sosyal açıdan kendimi geliştirmeme katkı sağladı
128 yanıt

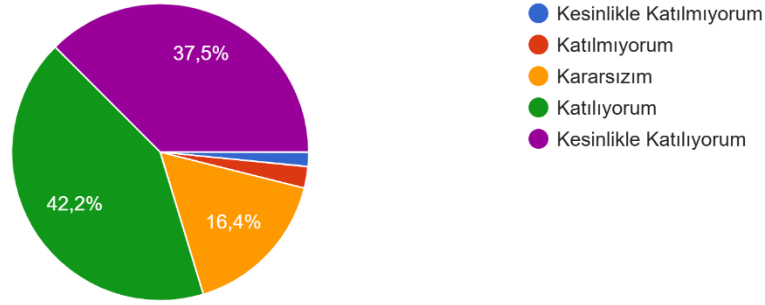
9. Aldığım eğitim (3+1) mesleğimi sevmeme katkı sağladı
128 yanıt

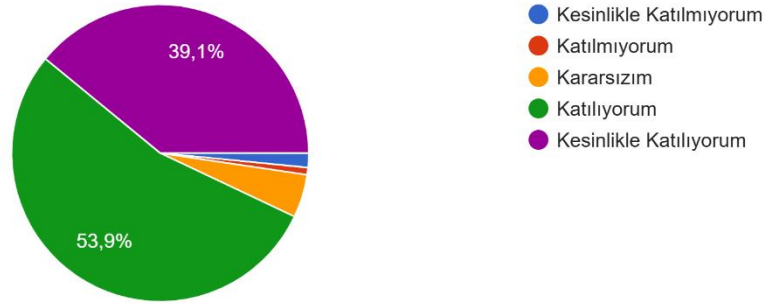
10. Aldığım eğitim (3+1) sayesinde mesleki açıdan kendime olan güvenim arttı
128 yanıt

11. Aldığım eğitim (3+1) sayesinde alanımdaki sektörde çalışma isteğim arttı
128 yanıt

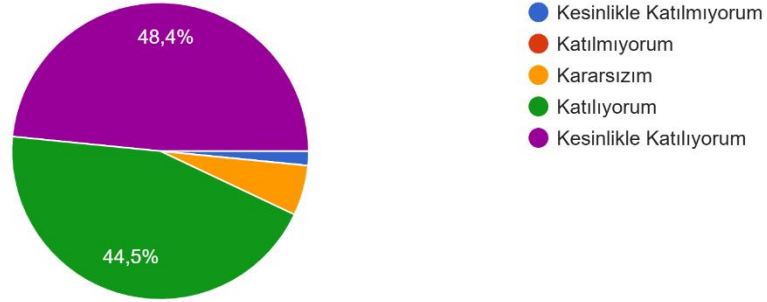

12. Aldığım eğitim (3+1) sayesinde insan ilişkileri konusunda tecrübe kazandım
128 yanıt

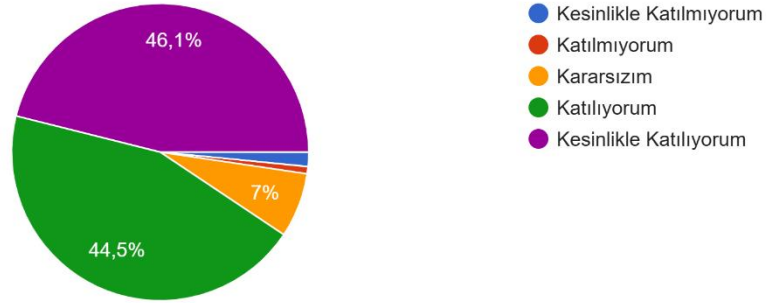
13. Aldığım eğitim (3+1) sayesinde alanımdaki sektörü daha iyi tanıdım.

128 yanıt

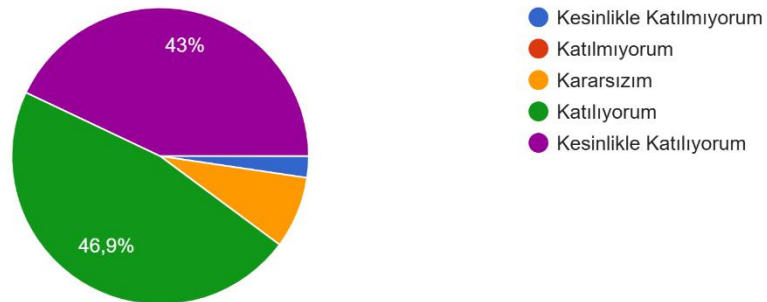
14. Aldığım eğitim (3+1) sayesinde iş yaşamını tanıma fırsatı buldum

128 yanıt

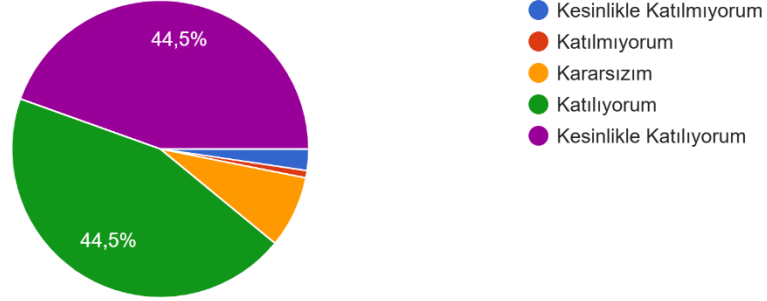
15. Aldığım eğitim (3+1) uygulama yaparken fayda sağladı.

128 yanıt

16. Aldığım eğitim (3+1) sayesinde öğrendiğim teorik bilgileri uygulama ve pekiştirme fırsatı yakaladım

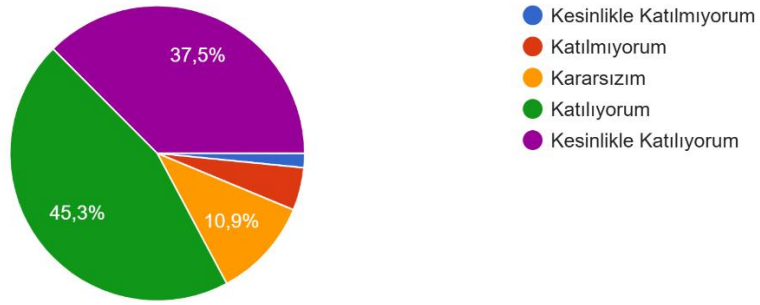
128 yanıt

Öğrencilerin Uygulama Tatmin Düzeyleri

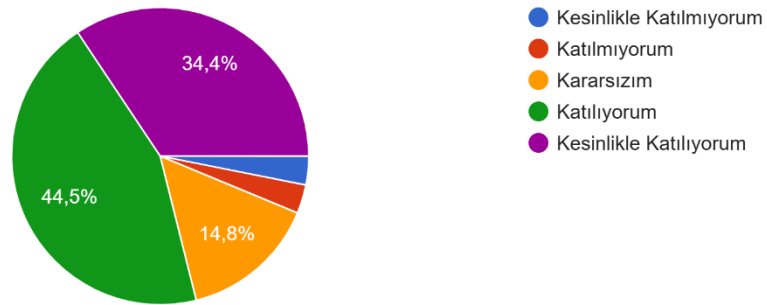
17. 3+1 uygulaması bölümüme olan ilgimi artırdı

128 yanıt

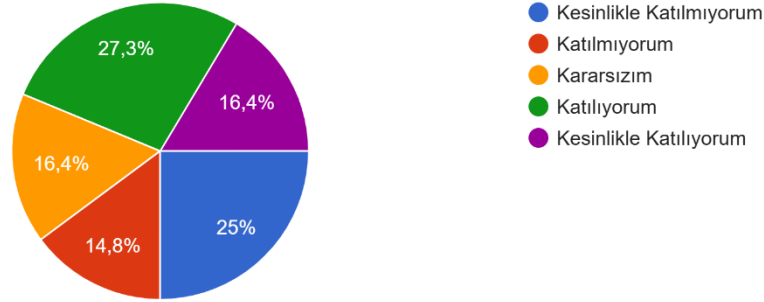

18. Bir dönemlik uygulama mesleki becerilerimi geliştirmek açısından yeterlidir

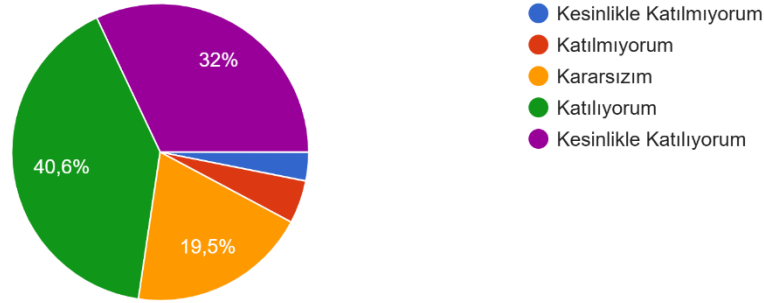
128 yanıt

19. Uygulama esnasında aldığım ücret yeterli oldu
128 yanıt

20. 3+1 uygulaması mezuniyet sonrası iş yaşamımda başarılı olmama katkı sağladı
128 yanıt

Mesleki tatmin ve iş tatmini (MİT) puan ortalamasının 4 üzerinde olduğu görülmektedir. Uygulama Tatmini (UT) puan ortalamasındaki 2 maddenin <4 olduğu görülmektedir. Burada öğrencilerin en düşük puan ortalamasının ücretle ilgili olan **‘‘Uygulama esnasında aldığım ücret yeterli oldu’’** maddesinden aldıkları görülmektedir (Ort:2,95±SS:1,44). Bununla birlikte bir diğer düşük puan alan madde **‘‘3+1 uygulaması mezuniyet sonrası iş yaşamımda başarılı olmama katkı sağladı’’** maddesidir (Ort:3,93±SS:0,99). Bu puan öğrenciler iş yaşamını deneyimlemedikleri için gerçekçi değildir. Öğrencilerin **MİT puan ortalamaları 4,23±0,67 (min:1,06-max:5,00); UT puan ortalamaları ise 3,76±0,82 (min:1,00-max:5,00)** olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin uygulama tatminlerinin mesleki tatminlerine göre daha düşük olduğu görülmektedir. MİT puan ortalamaları Skewness=-1,349±0,214, Kurtosis=4,326±0,425; UT puan ortalamaları Skewness=-0,418±0,214, Kurtosis=0,375±0,425 olup MİT puan ortalamalarının normal dağılmadığı görülmektedir. Bu nedenle bu ortalamaların karşılaştırılmasında non-parametrik testler uygulanmıştır. Gruplara göre alınan puan ortalamalarının karşılaştırmaları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

Değişkenler	Mesleki Tatmin ve İş Tatmini Ort±SS	Uygulama Tatmini Ort±SS
Cinsiyet		
Kadın (n:77) (%60,2)	4,29±0,62	3,82±0,777
Erkek (n:51) (%39,8)	4,13±0,11	3,66±0,139
	p>0,05 Mann Whitney U Testi	p>0,05 T testi
Yaş		
18-20 (n:62) (%48,4)	4,23±0,099	3,77±0,111
21-23 (n:59) (%46,1)	4,19±0,073	3,69±0,097
24-35 (n:7) (%5,5)	4,48±0,194,	4,32±0,307
	p>0,05 Kruskall Wallis Testi	p>0,05 Kruskall Wallis Testi
Yüksekokul		
1. Bigadiç MYO (n:59) (%46,1)	4,02±0,084	3,61±0,099
2. Edremit MYO (n:29) (%22,7)	4,32±0,112	3,90±0,152
3. İvrindi SHMYO (n:22) (%17,2)	4,37±0,169	3,89±0,213
4. Savaştepe MYO (n:18) (%14,1)	4,56±0,124	3,86±0,175
2>1 3>1 4>1	X ² =15,292 p=0,002 Kruskall Wallis Testi	p>0,05 Kruskall Wallis Testi
Program		
Elektrik Programı (n:13) (%10,2)	4,22±0,146	3,92±0,190
Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı (n:13) (%10,2)	4,02±0,147	3,32±0,184
Bankacılık ve Sigortacılık Programı (n:30) (%23,4)	3,96±0,142	3,65±0,146
Makine Programı (n:3) (%3,9)	4,55±0,202	4,35±0,187
Mekatronik Programı (n:14) (%10,9)	4,23±0,189	3,62±0,261
İlk ve Acil Yardım Programı (n:22) (%17,2)	4,37±0,169	3,89±0,213
Fizyoterapi Programı (n:5) (%3,9)	4,13±0,221	3,75±0,379
Laborant ve Veteriner Sağlık Programı (n:18) (%14,1)	4,56±0,124	3,86±0,175
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları (n:8) (%6,3)	4,25±0,178	3,90±0,262
	p>0,05 Kruskall Wallis Testi	p>0,05 Kruskall Wallis Testi
Okul		
1. Genel Lise (n:72) (%56,3)	4,24±0,088	3,75±0,108
2. Mesleki Lise (n:36) (%28,1)	4,18±0,086	3,79±0,098
3. Anadolu Lisesi (n:14) (%10,9)	4,53±0,128	4,03±0,195
4. İmam Hatip Lisesi (n:4) (%3,1)	3,35±0,237	3,00±0,408
5. Açıköğretim Lisesi (n:2) (%1,6)	4,00±0,312	3,250±0,250
1>4 3>2 2>4 3>4	X ² =12,624 P=0,013	p>0,05 One-Way Anova Testi
Okulunuzu 3+1 işletmede mesleki eğitim uygulanması nedeniyle tercih etme durumunuz		
1. Evet (n:85) (%66,4)	4,23±0,077	3,88±0,086
2. Hayır (n:43) (%33,6)	4,21±0,093	3,52±0,125
1>2	p>0,05 Mann Whitney U Testi	t=2,335 p=0,021
3+1 işletmede mesleki eğitim sürecinde uygulama yaptığınız iş yerinden veya başka bir iş yerinden iş teklifi aldınız mı?		
1. Evet (n: 52) (%40,6)	4,30±0,113	3,95±0,121

2. Hayır (n:55) (%43,0)	4,09±0,070	3,52±0,086
3. Kamuda uygulama yaptığım için iş teklifi almadım (n:21) (%16,4)	4,39±0,136	3,90±0,212
1>2 1>2	$X^2=7,955$	$X^2=7,955$
3+1 İşletmede mesleki eğitim yaptığım firma bana referans olacağını söyledi	P=0,019	P=0,001
1. Evet (n:72) (%56,3)	4,30±0,088	3,87±0,97
2. Hayır (n:56) (%43,8)	4,13±0,075	3,62±0,107
1>2	Z=-2,203	p>0,05
3+1 İşletmede mesleki eğitim yaptığım kurumu/işletmeyi okulum ayarladı	p=0,028	T testi
Evet (n:30) (%23,8)	4,29±0,136	3,65±0,170
Hayır (n:98) (%76,6)	4,20±0,066	3,79±0,079
	p>0,05	p>0,05
	Mann Whitney U Testi	T testi
3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanının desteğini aldım		
Evet (n:113) (%88,3)	4,24±0,064	3,76±0,078
Hayır (n:15) (%11,7)	4,05±0,159	3,73±0,189
	p>0,05	p>0,05
	Mann Whitney U Testi	Mann Whitney U Testi
3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanı tarafından arandım		
Evet (n:97) (%75,8)	4,26±0,72	3,73±0,087
Hayır (n:31) (%24,2)	4,11±0,098	3,85±0,127
	p>0,05	p>0,05
	Mann Whitney U Testi	T testi
3+1 İşletmede mesleki eğitim sürecim boyunca sorumlu/danışman öğretim elemanımdan memnun kaldım		
Evet (n:77) (%60,2)	4,24±0,062	3,74±0,075
Hayır (n:52) (%39,8)	4,10±0,192	4,00±0,260
	p>0,05	p>0,05
	Mann Whitney U Testi	T testi

Z= Mann Whitney U, X^2 = Kruskal Wallis, t=Student t Testi, F=One Way Anova, $p<0.05$ anlamlılık düzeyi. Fark yok= $p>0.05$

Katılımcıların puan ortalamaları arasında cinsiyet ve yaş açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Tüm meslek yüksekokullarının MİT ve UT puan ortalamalarının anlamlı derecede Bigadiç Meslek Yüksekokulu'ndan fazla olduğu görülmüştür. Program açısından gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Mezun olunan liseye bakıldığında açık öğretim dışındaki tüm liselerin imamhatip liselerinden ve anadolu liselerinin mesleki liselerden MİT puan ortalamaları anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur. Okulu işletmede mesleki uygulama nedeniyle tercih etme uygulama tatminini arttırmaktadır. İşletmede mesleki eğitim sürecinde uygulama yapılan iş yerinden veya başka bir iş yerinden iş teklifi alanların MİT ve UT puanları yüksek bulunmuştur. İşletmede mesleki eğitim yapılan

firmaların referans olacağını söylemesi mesleki tatmin ve iş tatminini arttırmaktadır. Diğer değişkenler açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

5. İşverenlerin İşletmede Mesleki Eğitim ile İlgili Memnuniyet Düzeyleri

İşverenlerin memnuniyetinin değerlendirilmesi için katılımcılara 3 tanıtıcı bilgi, 6 memnuniyet sorusu ve 1 açık uçlu soru sorulmuştur (Tablo 5). Katılımcılar kamu ve özel kurumlardan olup çeşitlilik göstermektedir. İşverenlerin okullara göre dağılımında İvrindi SHMYO (n:9) (%33,3), Edremit MYO (n:5) (%18,5), Bigadiç MYO (n:9) (%33,3) ve Savaştepe MYO (n:1) (%3,7) dağılım göstermektedir. 3 katılımcı başka bir meslek yüksekokulunu değerlendirmiştir.

Tablo 5. İşveren Memnuniyet Anketi Soruları

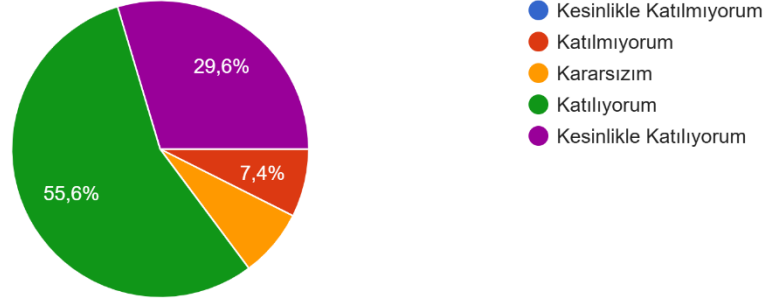
1. Kurumunuzun adını yazınız.
2. Kurumunuzun bulunduğu sektörü yazınız.
3. Kurumunuzda staj yapan öğrenciler hangi yüksekokuldan gelmiştir?
4. Mezunumuza/Mezunlarımıza iş vermek konusunda öncelik tanır mısınız?
5. Mezunumuzu/Mezunlarımızı teorik ve pratik bilgileri açısından yeterli buluyor musunuz?
6. Mezunumuzun/Mezunlarımızın iş etiği ve ahlakı konusunda yeterli buluyor musunuz?
7. Mezunumuzu/Mezunlarımızı iş dünyasının ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte buluyor musunuz?
8. Mezunumuzun/Mezunlarımızın genel değerlendirilmesine göre yeni bir mezunumuzu daha çalıştırmak ister misiniz?
9. Mezunumuzun/Mezunlarımızın ekip çalışması ve işbirliği kurabilme yeteneğine sahip olduğunu düşünüyor musunuz?
10. Öğrencilerimizin sektörünüzle ilgili geliştirmeleri gerektiğini düşündüğünüz yönler varsa lütfen belirtiniz.

İşverenlerin verdikleri yanıtların puan ortalamalarına bakıldığında genel olarak öğrencilerden memnun kaldıkları görülmektedir. “**Mezunumuzun/Mezunlarımızın ekip çalışması ve iş birliği kurabilme yeteneğine sahip olduğunu düşünüyor musunuz?**” bu anlamda en yüksek puanı alan madde olmuştur (Tablo 6). İşverenlerin görüş ve önerilerine yönelik içerik analizi sunulmuştur.

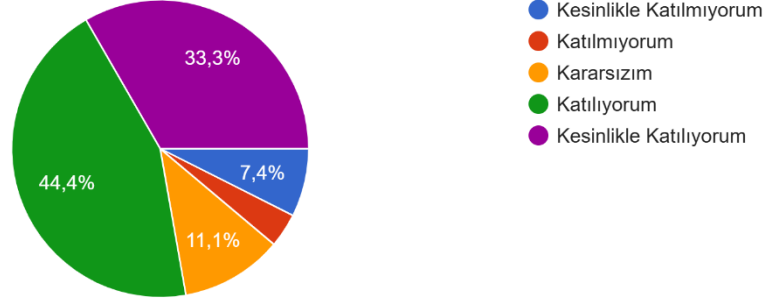
Tablo 6. İşverenlerin İşletmede Mesleki Eğitim Uygulaması ile ilgili Puan Ortalamaları

Sorular (n:27)	$\bar{x}$
1. Mezunumuza/Mezunlarımıza iş vermek konusunda öncelik tanır mısınız?	4,07
2. Mezunumuzu/Mezunlarımızı teorik ve pratik bilgileri açısından yeterli buluyor musunuz?	3,92
3. Mezunumuzun/Mezunlarımızı iş etiği ve ahlakı konusunda yeterli buluyor musunuz?	3,96
4. Mezunumuzu/Mezunlarımızı iş dünyasının ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte buluyor musunuz?	3,88
5. Mezunumuzun/Mezunlarımızın genel değerlendirilmesine göre yeni bir mezunumuzu daha çalıştırmak ister misiniz?	3,88
6. Mezunumuzun/Mezunlarımızın ekip çalışması ve işbirliği kurabilme yeteneğine sahip olduğunu düşünüyor musunuz?	4,25

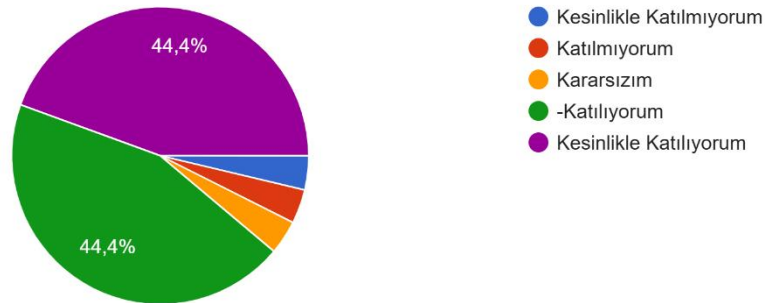
★. Mezunumuza/Mezunlarımıza iş vermek konusunda öncelik tanır mısınız?
27 yanıt

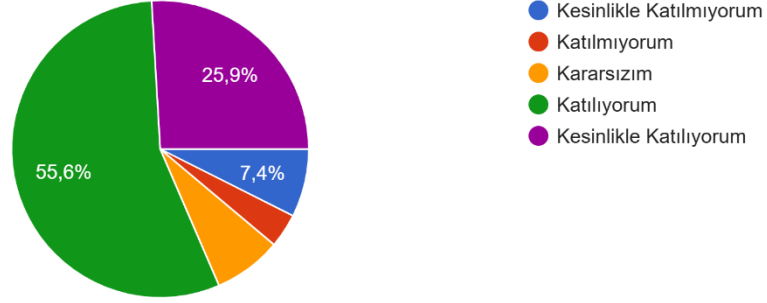
★ Mezunumuzu/Mezunlarımızı teorik ve pratik bilgileri açısından yeterli buluyor musunuz?
27 yanıt

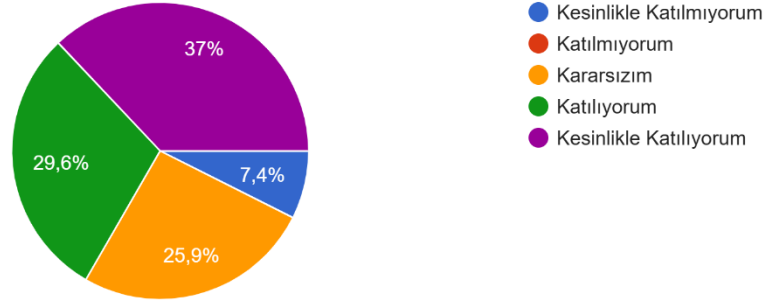
★ Mezunumuzun/Mezunlarımızın iş etiği ve ahlakı konusunda yeterli buluyor musunuz?
27 yanıt

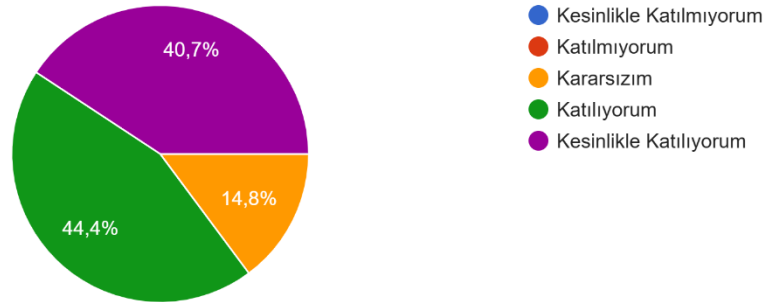
★ Mezunumuzu/Mezunlarımızı iş dünyasının ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte buluyor musunuz?
27 yanıt

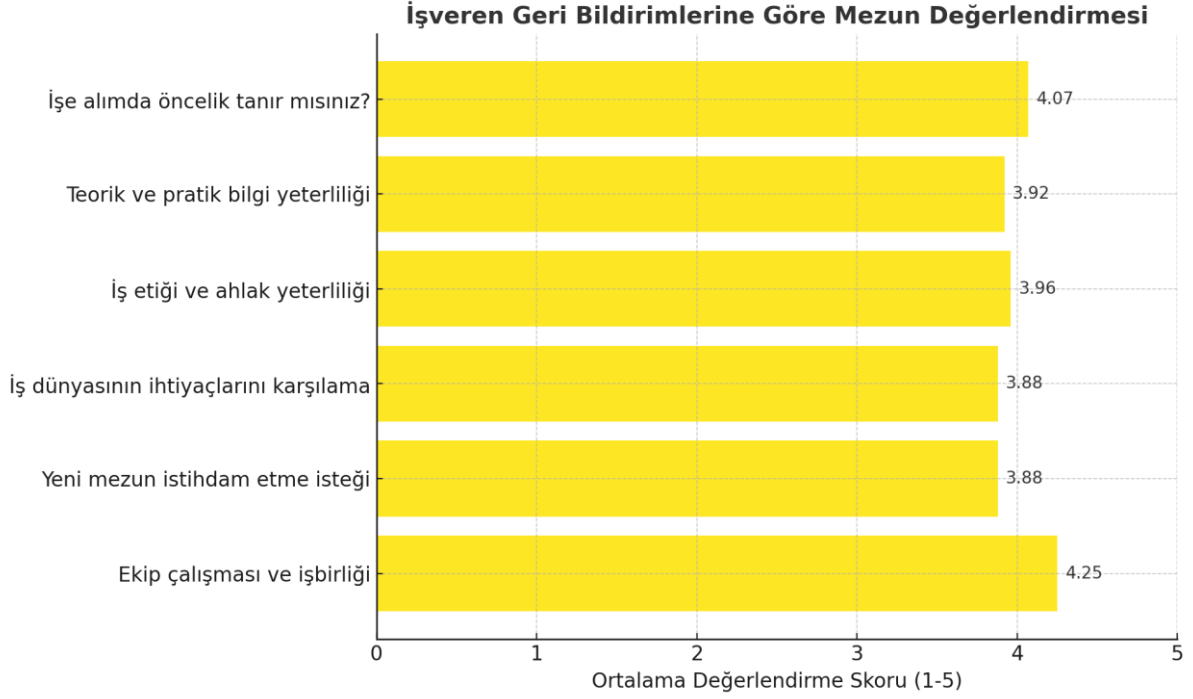

★ Mezunumuzun/Mezunlarımızın genel değerlendirilmesine göre yeni bir mezunumuzu daha çalıştırmak ister misiniz?
27 yanıt

★ Mezunumuzun/Mezunlarımızın ekip çalışması ve işbirliği kurabilme yeteneğine sahip olduğunu düşünüyor musunuz?
27 yanıt

5.1. İşverenlerin Görüş ve Önerileri

Ana Temalar

1. Öğrencilerin girişken olmaları gerektiği (3 geri bildirim)

“İşi yaparken korkmamalarını çekinmemelerini istiyoruz”

2. Öğrencilerin meraklı ve istekli olmaları gerektiği (5 geri bildirim)

“En kötüsü merak duygusu ve işe olan heves çok az”

“Öğrenmeye istekli ve meraklı olması stajyer öğrencimizden en önemli beklentimiz”

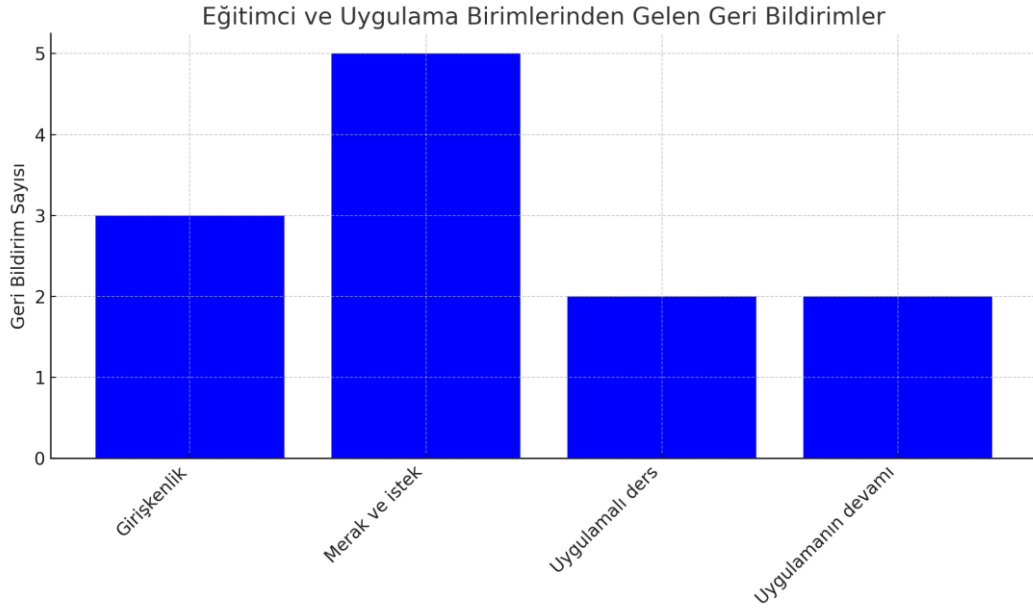
“Geldikleri zaman bizi soruları ile yorsunlar onlardan onu istiyorum”

3. Derslerde uygulamaya ağırlık verilmesi gerektiği (2 geri bildirim)

“Daha çok pratik çalışma yapabilirlerse daha hazır gelebilirler diye düşünüyorum staja”

4. Uygulamanın devam etmesi gerektiği (2 geri bildirim)

“Son dönem öğrencilerinizin uygulamaya gelmesi çok iyi, bu uygulamanın devam etmesini dilerim”

İşverenlerin işletmede mesleki eğitim ile ilgili görüş ve önerilerinin 4 ana temada toplandığı görülmektedir. İşverenler genellikle öğrencilerin daha meraklı, istekli ve girişken olmaları konusunda görüş bildirmişlerdir. Verilen geri bildirimlere yönelik birkaç örnek sunulmuştur.

....TEŞEKKÜRLER....